

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Caput 1. De furto commisso in loco sacro?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

CAPVT I.

De furto commisso in loco sacro.

1. Suppono ex communi Doctorum consensu, furtum rei sacræ, siue fiat in loco sacro, siue non, novā continere speciem sacrilegii ratione specialis prohibitionis ex motivo religionis. Sic Henric. lib. 2. de Penit. cap. 6. n. 5. in Glos. lit. N. Turrecemata, Tabiena, Angelus, Sylvest. Farnus, & Fagundez eos citans 2. præcept. Eccles. lib. 4. cap. 4. n. 9. Erit decus iudicio à Joann. Pap. VIII. in capit. quisquis inventus 17. q. 4. Scio oppositum tenere M. Lopez, & Lublinum, quando res sacra, v. gr. Calix, non est alicujus Ecclesiæ, quod putat probabile, eos citans Leand. hic disp. 8. §. 4. q. 21. Sed mihi non placet, quia verè est furtum rei sacræ, licet nullus sit Ecclesiæ, sed alicujus personæ particularis.

2. Difficultas igitur solùm est, an furari rem non sacram in loco sacro, contineat speciem sacrilegii? Ratio dubitandi sumitur ex prædicto cap. quisquis: Ubi Pontifex, inquit, committit sacrilegium auferendo non sacram de sacro. Et idèd affirmativam patem sustinent Sylv. verb. sacrileg. §. 2. Navarr. in Sum. Latina, cap. 6. n. 4. Suar. lib. 3. de Relig. cap. 5. n. 7. Laym. lib. 4. tr. 1. ca. 7. n. 18. Vazq. Nugo, & alii, quos refert, & sequitur Bonac. 1. præcept. Decal. disp. 3. q. 6. punct. unic. n. 17. Rebell. Regin. & Ledesma. apud Dian. 1. p. tr. 7. ref. 27. qui omnes existimant, quodcumque furtum, in loco sacro commissum, continere novam sacrilegii speciem in confessione explicandam.

3. Ceterum probabilius est oppositum, nisi casu, quo res non sacra, seu profana, dicata, vel commodata sit cultui Ecclesiæ, vel sub speciali ejus custodia; ita ut Ecclesiæ de illa teneatur. Itaque ad hanc speciem malitiæ contrahendam requiritur, quod res non sacra sit aliquid loci sacri. Sic tenent Sotus in 4. dist. 18. q. 2. ar. 4. Henric. de Penit. lib. 2. cap. 6. n. 5. Cajet. Luis, Lop. & Palat. quibus citatis, consentit Fagund. supra, & cum Lessio, Coninch, Joan. dela Cruz, & aliis tradunt Lugo disp. 16. sect. 18. n. 460. & Leand. disput. 8. §. 4. q. 18. Ratio est, quia verba illa Pontificis: *Non sacrum de sacro* restringenda sunt, ita ut minùs extendantur, quàm si dixisset, *non sacrum in loco sacro*: stricte autem accepta indicare videntur ad sacrilegium incurrendum opus esse, quod res profana sit aliquid loci sacri.

4. Hinc fit primò, juxta præfatos Doctores, non esse sacrilegium, & consequenter nec circumstantiam in confessione explicandam, si quis in Ecclesia furetur crumenam, etiam à Sacerdote, vel scamna, tapezia, & similia, non concurrentibus, quæ nuper diximus, ad sacrilegium contrahendum requisita. Fit secundò contra Cordub. in Sum. q. 13. & contra Fagund. sup. cap. 4. n. 11. eum qui, dum confitetur, furaretur à confessario rem modicam, non peccaturum mortaliter, quia furtum illud leve concomitanter se habet ad confessionem, sicut quodlibet aliud veniale, quod eodem tempore committeretur: cum his autem benè componitur recta dispositio ad absolutionem, ut benè Lugo sup. sect. 4. n. 474. Si verò confessio assumeretur, ut medium ad furtum leve, videtur sentire Lugo etiam Fagundez, intervenire culpam gravem sacrilegii: sed oppositum verius iudico: nam assumere confessionem, ut medium ad vanam gloriam non est mortale, ut tradit ipse Lugo sect. 9. Contra

meraria, ex suo genere, mortalia non sunt, ut ait Cajetanus sup. 2. 2. quæst. 60. art. 3. iudicium absque formidine de opposito, difficilè his deficientibus, admittam.

103. Adnotare hic oportet Baronium ubi suprà, imposuisse Amadeo, quod ex Div. Thoma, & Cajetano *intenter probare iudicium probabile Synonimū esse cum certa, & firma credulitate, *verum ly certa ex suo cerebello Baronius addit; Amadeus enim solūm dixit cum Magist. Serra 2. 2. quæst. 33. art. 7. firmam credulitatem, prudenti principio innixam, esse iudicium probabile, juxta Div. Thomæ verba ibi, exultantis à denunciando qui firmiter existimaret (correctionem profuturam) id est, inquit Serra prudenter & probabiliter. Unde constat firmam credulitatem, secundum D. Thom. prout à Mag. Serra explicatur, aliquando esse eisdem cum opinione probabilis, aliquando verò cum opinione temeraria, seu improbabili, ut à Cajetano usurpatur. Quæ si animadvertisset Baronius, à convitiis abstinuisset. Sed omittis nugis.

104. Temere de aliquo iudicare, esse spurium, vel illegitimum, vel Judæum, exultant à mortali Lelias lib. 2. de just. cap. 29. dub. 2. num. 14. Navarr. & Azor, & putat probabile Diana illos citans 5. part. tr. 5. resp. 68. dummodo proximo aliud non eveniat damnum. Verum Hispanis adeò infame est à Judæis originem ducere, ut hæc injuria nequeat levis iudicari, eum ægrius communiter ferant, quàm si aliud quodvis malum grave ipsis falsò impingeretur, ut benè Elicobar de Nobilitate, 1. part. quæst. 8. §. 2. num. 33. Quapropter existimo, culpam mortalem in ejusmodi iudicio temerario, sicut, & in falso testimonio, apud unum intervenire: de quo nemo dubitat.

105. Tandem advertendum est, injuriam in parentes, specialem habere malitiam contra pietatem in confessione explicandam, ut benè Bonacini. de Penit. disp. 3. q. 5. sect. 2. punct. 2. diff. 3. n. 15. Quod de peccato detractionis loquens tradit etiam Sotus in 4. dist. 18. q. 2. art. 5. idemque dicendum est cum Lugo suprà sect. 6. n. 307. de gravi infamatione fratris, de vulneratione gravi, seu fratricidio, de quibus dubitari nequit, continere specialem deformitatem contra amorem fratribus debitum. Ex quibus concludo, iudicium temerarium, seu falsum testimonium contra parentes, seu fratres, novam ex hoc capite contrahere malitiam, quæ utpotè specie distincta debet in confessione declarari.

QVÆSTIO IV.

De circumstantia Vbi.

Circumstantiam loci per adverbium *Vbi* designamus, quæ cum aliquando speciem peccati mutet, & aliquando intra eandem aggravat, opus erit in præfenti hoc examinare. Peccata prohibita in ritu loci sacri sunt tantum quatuor, utrum, homicidium, seu gravis effusio sanguinis, effusio voluntaria seminis, & violatio immunitatis Ecclesiæ. Ita omnes Doctores.

(†:†)

contra Sylvest. Angelum, & alios. Ergo neque as-
sumere, ut medium ad furtum leve: finis enim utro-
bique venialiter tantum malus est; ac proinde red-
dere nequit graviter peccaminosam actionem de se
levem.

5. Rogabis, an qui rem sacram de loco sacro fura-
retur, teneatur in confessione explicare utramque cir-
cunstanciam rei, & loci? vel satisfaciat dicens, fura-
tum esse rem sacram, non explicando locum sacrum?
vel furtum esse rem de loco sacro, non explicando
esse sacram? Non teneri utramque circumstantiam
manifestare, sed uno, vel altero modo ex dictis, satis-
facere, tenet Fagundez de Precept. Eccles. lib. 4. cap. 5.
n. 21. in fine, quod tractat dum remisit cap. 4. n. 12.
consentit etiam Diana 1. p. tr. 7. resol. 22. Probant, quia
utraq; circumstantia ad eandem rationem forma-
lem virtutis religionis spectat, nec multum variat
iudicium confessarii. Sed contra primò, quia ut i-
sti Doctores farentur, quando votum castitatis se
habet ex parte utriusque delinquentis, non satisfacit
quis in confessione declarans proprium votum, & ex-
cludens alientum, licet utraq; circumstantia voti ad
eamdem rationem formalem virtutis religionis per-
tineat. Contrà secundò, quia hæc non coherent cum
his, quæ docet ipse Fagund. sup. cap. 4. n. 9. in fine. Ubi
ex communi Theologorum sententia defendit, esse
tres species sacrilegii. Primam, furari rem sacram de
loco non sacro. Terciam, furari rem non sacram de
loco sacro: ergo juxta ipsius doctrinam, si non expli-
cetur circumstantia loci sacri, non manifestatur prima
species sacrilegii, quam contraxit, sed secunda. Et si-
militer si non explicetur circumstantia rei sacræ, sed
tantum loci, non prima, nec secunda, sed tertia spe-
cies sacrilegii explicabitur. Ac proinde, vel dicendū
est, unicam tantum dari speciem infamam sacrilegii
in his furtis, vel necessariò confitendas circumstantias
rei, & loci sacri: ut cum Alcozer exstimant Lugo
sup. n. 471. & Ouiedo 1. 2. tr. 6. contrav. 5. punct. 3. n. 32.
Ego verò iudico, non tres, sed unicam esse speciem
sacrilegii, ut sentit Diana, & non satis sibi constans
Fagund. nullum enim caput invenio ad distinctionem
specificam constituendam. Cæterum si juxta hæc
principia duplex numero malitia, vel saltem una du-
plo major in eo peccato reperiatur, ut supponunt
communiter Doctores, tenebitur poenitens, ut illud
satis explicet, voce aliqua uti, quæ confusè peccatum
commisissum significet, & non aliud longè minoris
malitiæ, v. g. commissi furtum sacrilegum. Sic enim nulla
malitia in explicata manebit. Vel ut ego verius repu-
to consequenter ad superius dicta disp. 2. q. 5. n. 9. &
seq. utraq; circumstantia explicari debet, qualicet
specie non distinguatur, constituit duplex peccatum
in morali prudentum acceptione, sicut de circun-
stantia duplicis voti diximus ibi, num. 16.

CAPUT II.

De effusione seminis vel sanguinis in loco sacro.

6. Suppono primò per textum in cap. unico, de con-
secr. Eccles. in 6. cap. Eccles. de consecr. dist. 1. cap.
fin. de consecr. Eccles. capit. significasti de Adulter. &
aliis iuribus, statutum esse Ecclesiam violari per ef-
fusionem sanguinis, vel seminis, ac proinde non
posse in eis, donec reconcilientur, celebrari. Unde
provenit prædictam sanguinis, vel seminis effusione
sacrilegam esse, utpotè sanctitati loci oppositam, &
ex motivo religionis ab Ecclesia prohibitam, ut do-
cent communiter omnes, tam Theologi, quam Ca-
nonistæ. Suppono secundò, Ecclesiam non pollui,

nec violari per sanguinis, vel seminis effusionem, nisi
notoria sint, ut docet Vazq. 1. 2. disp. 98. cap. 1. m.
2. & Card. de Lugo disp. 16. sect. 30. num. 452. b. m.
Sanchez de Matrim. lib. 9. disp. 15. n. 10. & cum
Navarr. & aliis Fagund. 2. præcept. Eccles. lib. 4. m.
n. 24. quam tenet cum aliis M. Joan. de la Cruz
direct. de sacrificio. Mis. q. 3. ubi sic: * Violatur Ecclesia
pollutione voluntaria, & publica, non per polluti-
onem, aut coitum occultum, etiam à duobus, vel
seatur, dum non publicatur, ita Palud. m. 4. q. 4. a.
& Sorus dist. 13. ar. 3. & sequitur M. Accius de
lasco tom. 2. verb. Iglesia, res. 77. n. 6. ubi ait: * Ad-
ten los Doctores, q las tales acciones deben ser pu-
licas, porque si son ocultas, comunmente obran,
que por ellas no queda polluta la Iglesia. * Tunc adde
alii, non sufficere delictum esse notorium, sed etiam
requiri, quod per sententiam iudicis declaratur Ec-
clesiam esse pollutam: Ita Diana 6. p. tr. 6. Mis. q. 27.
27. apud quem probabile putant Suarez, & Fagun-
dez, & Martinus de S. Joseph. in Mon. tom. 1. m.
tract. 15. de Euchar. num. 7.

7. Difficultas est, an quando Ecclesia non vio-
latur, eo quod sanguinis, vel seminis effusio in loco
sacra, contrahatur malitia sacrilegii in confessione
explicanda, sive effusio seminis per pollutionem, sive
per copulam conjugalem, vel per illicitam con-
jugat? Affirmant Fagundez supra cap. 4. Sanchez
de Religione, lib. 3. cap. 7. nu. 4. Bonacina de Matrim.
4. punct. ult. Card. de Lugo ubi supra. Palud. D. 10.
ton. Adrian. & Navarr. quos citatos sequuntur
Sanchez lib. 9. de Matrim. disp. 15. n. 11. Eorum fundamen-
tum est, quia per talem seminis, vel sanguinis ef-
fusionem ex natura facti, & per se polluitur Ecclesia:
si enim ille actus fieret postea publicus, Ecclesia
pollueretur, & reconcilianda foret, ut deciditur in
significasti, de Adulteris: ergo à principio fuit le-
gus, & contra Ecclesie prohibitionem, quia non
incipit esse contra illam, quando postea publicatur: ergo
ab initio malitiam illam contraxit, licet ven-
lit, neminem teneri abstinere à celebratione in
Ecclesia, dum talis actus permaneat occultus.

8. Hoc fundamentum non multum habet pro-
deris, quid enim prohibet, quod Ecclesia censetur
polluta, & violata, dum primum sanguinis, vel
seminis effusio fiat publica & notoria, & tamen, post
in prædicta effusione occulte facta, nulla interven-
rit sacrilegii culpa? Nonne ita potuit per sacros Co-
nones sanciri, ut sola effusio notoria, & publica
fieri, ex motivo religionis sit prohibita? Si igitur Ec-
clesia, quæ posita seminis, vel sanguinis effusione
non erat adhuc polluta, incepit postea talis esse
que novo actu, & absque nova culpa, ubi prima
prædicta effusio publicata fuerit, ut inquit Sanchez
cur dicere non poterimus, Ecclesiam pollutam, &
violari posse absque culpa aliqua, sacrilegii idque
niti, quoties sanguinis, aut seminis effusio occu-
contigerit, & postea publicetur; ac proinde publi-
catione canonica tantum esse prohibitos prædictos
actus publicè, & notoriè patratos.

9. Propter hæc secunda, & favorabilior sen-
tentia tenet, seminis, vel sanguinis effusionem in loco
sacro, si occulte habeantur, non continere malitiam
sacrilegii, & per consequens circumstantiam loci
esse necessariam in confessione explicandam. Sic
Zanard. p. 1. Direct. de Sac. Matrim. cap. 47. fol. non
898. dicens: * Non erit peccatum mortale (scilicet
sacrilegii) si copula, sive licita, sive illicita, sit facta
ta, quia tantum propter publicam pollutionem seminis
vel san-